

Prædiken i Lydum kirke

torsdag den 19. februar kl. 19.00

Læsninger 1.s. i fasten: 1 Mosebog kapitel 3,1-13

samt Matthæus kapitel 4,1-11

717 I går var hveden moden

292 Kærligheds og sandheds ånd

674 Sov sødt barnlille

52 Du, herre Krist

Slangen frister kvinden. Kvinden spiser af træet og frister manden. Manden spiser også af kundskabets træ. Og siden får de to, Adam og Eva, børn, og deres ene søn Kain dræber sin bror Abel.

Den ene onde handling i verden tager den anden med sig. Det er ikke kun slangen, som er den onde og gør det onde. Vi mennesker gør det onde, og det sker også idag. Vold og død, terror og ødelæggelse, krig og ufred finder fortsat sted og rammer det liv, vi deler med hinanden.

Jesus viser imidlertid en anden vej. Han forsøger djævelen med sit ord og med sit liv. Jesus gør op med det onde, og han står onskaben imod: "Mennesket skal ikke leve af brød alene, men af hvert ord, der udgår af menneskets mund.

"Du skal ikke friste Herren din Gud". Du skal derimod "tilbede Herren din Gud og tjene ham alene."

Sådan holder Jesus fast, da Djævelen i ørkenen søger at friste Jesus til at afprøve sin guddomsagt og underordne sig djævelens magt. Men end ikke et løfte om et herredømme over den hele jord, kan få Jesus til at følge Djævelen. Jesus holder fast i sit og byder Satan at vige bort.

Tilbage til Adam og Eva. Der er noget særligt usselt, men også meget velkendt ved manden og kvinden i paradiset, da de bliver opdaget og afsløret i deres forseelse: Adam lægger straks skylden på kvinden, og kvinden lægger skylden på slangen. Deres overtrædelse og onde handling søges bortforklaret. Det er nogle andres skyld, her slangens skyld.

Adam ser sig selv som offer for Evas overtalelse, og Eva ser sig selv som offer for slangens list. Og sidenhen, da deres søn Kain har dræbt sin bror Abel, svarer Kain med undren på spørgsmålet om, hvor hans bror er: "Skal jeg virkelig vogte min bror?". Med andre ord: "Hvad rager han mig?"

Vi mennesker har ikke blot let ved at skyde skylden på andre, men vi har også let ved at skyde ansvaret fra os og glemme at vi er sat i livet for at tage ansvar for

hinanden. Det er så nemt sådan som Adam og Eva gør det, at skyde skylden på andre, og som Kain at lukke ens øjne for ens næste, ens bror.

I

Det er vigtigt at holde sig for øje, at ondskab aldrig er noget abstrakt udenfor mennesket selv, noget kun andre magter og kræfter gør, en underverden anderledes end os selv.

Ondskaben er heller ikke noget, der kun kan knyttes til én person, ét folk, én slægt eller på anden måde tilskrives en bestemt befolkningsgruppe. Ondskaben kan ikke sådan påstemples nogle bestemte. Vi mennesker gør det onde.

Men vi er samtidigt givet den mulighed at forsage det onde. Vi siger det med ord her i kirken, når vi bekender troen: " Vi forsager Djævelen og alle hans gerninger og alt hans væsen".

Vi forsager Djævelen og alle hans gerninger, fordi det onde fortsat har magt og kraft i os og i vores verden. Det er nødvendigt, at vi fortsat siger nej til det onde. Ikke at vi med vores ord alene kan mane ondskaben i jorden. Det kan vi ikke. Det er ikke altid vi mennesker gør det, vi gerne ville, og lever op til de velmenende intentioner. vi har. Og der bor også ofte et snæversyn i os, som kan få os til at stirre os blinde på vores eget og som gør, at vi glemmer vores næste eller helt ser bort fra andre end os selv.

Men når vi – alle vores mangler til trods – til stadighed forsager djævelen, i troesbekendelsen, gør vi det i tillid til, at Gud magter ondskaben, synden og døden. Vores syndsbeholdelse har Gud som forudsætning, siges i tillid til hans kraft, styrke og magt til at besejre det onde og i håb til hans nåde og vilje til at skænke os syndernes forladelse.

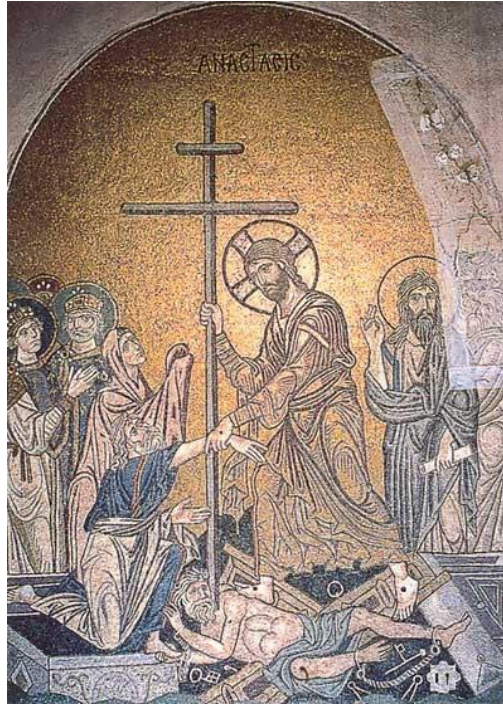
Gud er stærkere end djævelen, sådan som beretningen i dag om Jesu fristelse i ørkenen bevidner. Jesus lod sig ikke friste af Djævelen. Han sagde: "Vig bort!" Gud overvinder døden.

Det håb gives vi allerede i dåben, hvor korstegnet på barnets ansigt og bryst netop understreger med Grundtvigs ord, at "ingen djævel kan os skade". Det er i salmen *Sov sødt, barnlile*, vi bliver mindet herom og styrket i dette håb:

Guds fingrene grande
slog kors for din panden
Guds enbårnes røst
slog kors for dit bryst
thi skal ingen djævel dig skade
nu kan i dåb
med saligheds håb
din sjæl og dit hjerte du bade

II

Afslutningsvist: I en gammel byzantinsk kirke, som i dag ligger i en forstad til den græske hovedstad, Athen, finder vi en gammel mosaik, fra det tolvte århundrede, der skildrer et kraftfuldt påsketema: Kristi nedfart til dødsriget.

Kristus er efter sin død langfredag trådt ned i dødsriget, og han rækker her hånden ud efter det gamle menneske, efter Adam og Eva, - de to, som spiste af kundskabets træ og ligesom vi må leve med døden og vores alt for ofte stærkt tvetydige handlinger. Kristus rækker således sin hånd ud efter os.

Adams hånd er ligeså kraftsløs som vores hænder, mens Jesu hænder derimod er stærke. Han kan tydeligvis stå dødsriget og djævelen imod. Med sin ene hånd trækker Jesus den gamle Adam og Eva med op fra dødsriget, med den anden træder han på den personificerede død og djævel. Dødsrigets porte har Kristus brudt, og han træder nu ned på døden og djævelen. Det onde er besejret, endegyldigt og for altid.

Den gamle mosaik illustrerer på denne håb på stærkeste vis, det håb, vi lever ved, og det håb, som bærer vores bekendelse og som vi skal leve vores liv på. Men samtidig er der den lille detalje i mosaikken, at døden, djævelen, nok ses som besejret, men han har samtidig greb om Adams ene ankel og fod. Djævelens magt er brudt, men han har stadigvæk greb i os. Hertil er kun fortsat at bede om hjælp og forsage det onde.

Gud, vi beder dig støt os i at stå op imod al ondskab. Forbarm dig over os! I Jesu navn.
Amen

